

Szendrői Jenő építész (1913–2000) emlékkiállítása

A galéria 35. kiállítását Arnóth Lajos építész, Szendrői legközelebbi munkatársa és barátja nyitotta meg. Ezt követően Madzin Attila rendezőnek az építésről készített portréfilmjéből vetítettek rövid részle-

tet. A filmet a Duna Televízió Építészmesterek sorozatában, 2000-ben mutatták be. A rendezvényen átadták a Molnár Péter 2007. évi emlékdíjat Mátrai Péternek műfaji határokat elegyítő építész munkásságáért és Polgár Attilának kiváló építészeti fotóiért.

Szendrői Jenő 1913. február 13-án Makón született. Ősei Bajorországból a 17. század elején érkeztek Szegedre. Szendrői a reáliskolát itt végezte, majd 1930-tól a Budapesti Műegyetemen folytatott építészmérnöki tanulmányokat. Harmadéves korában hangulatos akvarelleket készített Straubert Jenő Gyula néven. Ezután magyarosította a nevét Szendrőire. A díszes, kutyabőrre írt, nagy viaszpecséttel ellátott oklevelet 1935. február 20-án már erre a névre állították ki. Első komolyabb önálló építész munkája 1941-ben Szegeden a Széchenyi tér 11. szám alatti ikerbérház és banképület volt. 1942-ben id. Janáky István mellett az Anyag- és Árhivatal Fő utcai épületének statikai tervét készítette el. 1939–1948 között magánmérnökként dolgozott, ezután a MATI-ba került. 1953-tól 1957-ig az újonnan

megalakult Iparterv igazgatója, ezt követően főmérnöke. Az iroda 1961-ben megkapta az UIA August Perret-díjat, amely nagy részben Szendrői Jenő körütekintő irányító-tervezői tevékenységének volt köszönhető. 1963-ban Kossuth-díjjal tüntették ki.

Jellemzően kollégáival közösen készítette terveit. Ilyen jelentős munkái: Fehérvári úti rendelőintézet (Lévai Andorral) 1949, Honvédelmi Minisztérium I. és II. épület (Lauber Lászlóval és Hegedüs Bélával) 1949, 1950, Vas- és Fémipari Kutatóintézet (Lauber Lászlóval) 1949–1950, A jellegzetes, ferde shedtetős csarnok a laborszárnyal képez határos ellenpontot. Dunai Vasmű bejárata és igazgatósági épülete (Lauber Lászlóval és Salamon Istvánnal) 1950–1951. A szocreál kapuépítmény belső oldalán Domanovszky Endre sokalakos freskója ma is jó állapotban látható. Inotai Alumíniumkohó (Lauber Lászlóval és Mátrai Gyulával) 1952, Pasaréti Vasas teniszcsarnok (Menyhárd Istvánnal) 1957, BHG Fehérvári úti épülete (Arnóth Lajossal) 1962, Lágymányosi MAFC-uszoda (Lakatos Évával) 1976, 1953-ban hazánkban is beindult a Mesteriskola, amelynek 1957-ben Szendrői Jenő lett a vezetője. (A képzés gondolata 1935–1937-ben Bécsben fogant meg benne, amikor a Technische Hochschulén Theiss professzor mellett doktori disszertációját készítette. A bécsi intézményben működött „Meisterschule” a végzett fiatal építészek számára.) A kezdeményezést 1960-ban a politikai akarat az építész elitképzés vadjával megszüntette. Csak tíz év múlva folytatódhatott a munka. 1970-től 2000-ig vezette az iskolát.

Szendrői Jenő 20. századi építészetünk kiemelkedő alakja. A tárlókban érettségi bizonyítványa, publikációi és kitüntetései sorakoztak, 2000. május 20-án Budapesten hunyt el.

Timon Kálmán